

Ds Jaco Zuurmond

22-06-2014

Keep your head up!

Zorg dat je hoofd boven water blijft – keep your head up! Lastig hoor, als de bootjes van het jeugduitje op Het Rutbeek zo wiebelig zijn. Keep your head up – ja, maar hoe?

Keep your head up, kop op, hoofd boven water – dat is ook de oproep die de leiding van kinderdienst en jeugdwerk vandaag aan de jongeren mee willen geven.

Met name aan de jongeren van rond de 12 – die nu naar de middelbare school gaan, het grote leven in. Grote mensen in de grote wereld.

Maar daarbij het advies: keep your head up.

Keep your head up – ja maar hoe, dat was ook de vraag van de leerlingen, in dat bootje op het meer.

Een heus grote-mensen-verhaal.

Laat ik jullie een geheim verklappen.

Ook volwassenen vinden het soms maar knap moeilijk om het hoofd boven water te houden.

Maar al te vaak maak je momenten mee waarop dat verhaal van dat bootje op het meer heel dichtbij komt.

Het kan flink stormen, in je eigen leven.

En in de wereld om je heen.

Er zijn dagen dat de ochtendkrant mij haast de eetlust ontnemt.

Keep your head up, meneer, mevrouw – ja, maar hoe?

Het verhaal van de storm op het meer is waarschijnlijk geschreven

in de tijd van de eerste christenvervolgingen.

Dat was in de tijd van de wrede keizer 'Nero'. Ook de Christenen van die tijd moesten het ontgelden.

Want die geloofden niet dat de keizer goddelijk was. 'Ongelovigen' of 'atheïsten' werden ze genoemd.

Ze weigerden voor de keizer te knielen – met alle gevolgen van dien.

Die eerste Christenen maakten de storm van de geschiedenis in alle hevigheid mee.

Keep your head up – ja, maar hoe?

In het verhaal van Mirjam en Micha klonk een mooi zinnetje.

Ik weet niet of het jullie opgevallen is.

"We wisten niet of Jezus tegen ons, of tegen de storm praatte, toen hij 'rustig maar' zei".

Uit angst voor het kabaal van de storm zijn de mensen in het bootje precies het zelfde gaan doen als de storm:

ook kabaal maken.

Dat is het wonderlijke van bang zijn.

Als je bang bent ben je jezelf niet meer.

En heel vaak ga je dan lijken op waar je bang voor bent:

Kabaal maken omdat je bang bent voor de storm.

Uit angst voor chemische wapens van Saddam Hoessein – die achteraf niet bleken te bestaan - zijn we ooit een oorlog zonder einde begonnen.

Uit angst voor Joden, Zigeuners, Homo's, kunstenaars zijn ooit de concentratiekampen gebouwd.

Uit angst voor mensen die er anders uit zien,

die anders praten,

die anders doen,

stemmen mensen op de meest enge partijen.

Angst is een slechte raadgever.

En aangeprate angst al helemaal.

Dan is maar zo het middel erger dan de kwaal.

Als er al een kwaal is.

Als je bang bent zit datgene waar je bang voor bent eigenlijk al in je.

Het heeft al macht over je.

Zodat je heel vaak precies niet doet wat je wel zou moeten doen,

en wel doet wat je juist niet zou moeten doen.

De Bijbel weet dat.
Daarom komt in de Bijbel het zinnetje 'vreest niet', 'weest niet bang' heel vaak voor.
Zo vaak dat het wel eens het 'elfde gebod' wordt genoemd.
Keep your head up – niet bang zijn.
Maar... zo vraag je je nu misschien af,
hoe in vredesnaam doe je dat,
niet bang zijn.
Net zo min als je de liefde niet kunt bevelen (hou nú van elkaar)
– net zo min kan je de angst verbieden:
verboden bang te zijn.
Verboden bang te zijn voor het vreemde.
Verboden bang te zijn voor het nieuwe.
Verboden bang te zijn voor dat slechte nieuws dat je hoorde.
Verboden bang te zijn voor ziekte,
voor dreigend ontslag,
voor ruziënde ouders,
voor klasgenoten die je treiteren,
voor die moeilijke keuzes die je misschien moet maken,
voor de fouten die je hebt gemaakt,
voor mislukkingen,
voor onzekere toekomst.
Verboden bang te zijn – ja, zo werkt dat natuurlijk niet.
Angst is een gevoel dat van binnen komt.
Maar het maakt natuurlijk wel uit hoe je daar mee om gaat.
Het maakt uit of je je misschien nog wel meer angst laat aanpraten.
Of dat je je probeert juist niet door dat soort praatjes mee te laten sleuren.
En misschien bedoelt de Bijbel dat.
Een verhaal als dat van de storm op het meer helpt je om naar je zelf te kijken.
Om je angst onder ogen te zien.
En dan is er al heel veel gewonnen.
Als je je eigen angst onder ogen ziet kom jij weer bij jezelf.
En kan je op zoek naar je eigen kracht.
En naar je vertrouwen, hoe klein en diep verborgen misschien ook.
Want dat wil het verhaal van de storm op het meer vooral zeggen:
Handel uit vertrouwen.
Maak je keuzes vanuit de hoop.
Nee, dat is geen garantie dat er geen bootjes zullen zinken.
Maar je zult ontdekken, juist in ruw weer, dat het je helpt.
Dat het er beter door gaat.
Durf te vertrouwen in het goede.
In goede afloop.
In goede mensen.
In de kracht van liefde,
van vrede,
in de kracht van samen,
van delen.
Blijf vertrouwen, juist als het stormt.
Want de storm heeft nooit het laatste woord.
Natuurlijk ben je af en toe bang van binnen.
Maar je laat je angst niet over jou regeren.
De angst is niet langer de baas over jou.
Kop op. Hoofd omhoog.
Die nieuwe klas in.
Met open ogen je nieuwe klasgenoten aankijken.
Moeilijke dingen tussen jou en je vrienden, of je familie, of wie ook, toch maar bespreekbaar maken
– al weet je nauwelijks wat je na je eerste zin verder nog zult zeggen.
Ga het diepe maar in.

Handelen uit vertrouwen is altijd beter dan handelen uit angst.
Nelson Mandela kreeg ooit te horen dat het vliegtuig waarin hij zat neer dreigde te storten.
Iedereen in het vliegtuig en op de grond in paniek.
Alleen Mandela las gewoon rustig door in zijn krantje.
Zo rustig dat ook de anderen daar weer rustig van werden.
Toen het vliegtuig uiteindelijk met pijn en moeite was geland
vroeg een journalist aan Mandela of hij niet bang geweest was.
“Doodsbang”, was zijn antwoord,
“maar je moet je angst niet laten zien”.
Keep your head up. Hoofd boven water houden!
Laat je niet door angst beheersen.
Laat je je vertrouwen in een goed leven niet af nemen.
Want daar gaat het natuurlijk vooral om:
het vertrouwen dat leven goed kan zijn.
Dat een mensenleven door onze goede God goed bedoeld is,
dat samenleven door onze goede God zeer goed bedoeld is.
Daar blijft Hij voor ons aan werken.
Daar mogen wij aan blijven werken, zelfs in de hevigste storm.
Keep your head up, dus.
Houd je vast aan dát vertrouwen.
Het zal jou en de mensen om jou heen goed doen.
Amen